



Soest, Jachthuislaan 55
(Gemeente Soest, Utr.)

Archeologisch Bureauonderzoek
en Inventariserend Booronderzoek
Verkennde en Karterende Fase
Steekproefprojectcode 2017-07/01

Soest, Jachthuislaan 55
(Gemeente Soest, Utr.)

Archeologisch Bureauonderzoek
en Inventariserend Booronderzoek
Verkennde en Karterende Fase
Steekproefprojectcode 2017-07/01

Soest, Jachthuislaan 55
(Gemeente Soest, Utr.)
Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend
Booronderzoek, Verkennende en Karterende Fase

Steekproefrapport 2016-07/01
ISSN 1871-269X

auteur: drs. R. Exaltus, senior KNA-prospecteur
(Actor registratienummer 839447)
autorisatie: dr. J. Jelsma, senior KNA-archeoloog
(Actor registratienummer 388073)

Goedgekeurd door de bevoegde overheid,
gemeente Soest
De heer H. de Jong
d.d.

De Steekproef werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 4.0 en is gecertificeerd voor
BRL SIKB 4000, protocollen 4001, 4002, 4003,
4004, 4006. Van toepassing bij dit onderzoek zijn de
protocollen 4002 Bureauonderzoek en 4003 IVO-O.

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door
De Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, juli 2017

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd
en/of openbaar gemaakt zonder bronvermelding.
De Steekproef bv aanvaardt geen aansprakelijkheid
voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing
van de adviezen of het gebruik van de resultaten van
dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteeckproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteeckproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.0 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving en administratieve gegevens (KNA 4.0 LS02).....	3
2. Bureauonderzoek.....	6
2.1 Bronnen.....	6
2.2 Fysische geografie (KNA 4.0 LS04).....	6
2.3 Archeologie (KNA 4.0 LS04).....	6
2.4 Historische geografie (KNA 4.0 LS03).....	9
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4.0 LS05).....	11
2.6 Mogelijke verstoringen.....	11
3. Veldonderzoek.....	12
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 4.0 VS01).....	12
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 4.0 VS02, VS03).....	14
4. Conclusies en advies (KNA 4.0 VS07).....	17

Gebruikte bronnen

Lijst van Figuren en Tabellen

Appendix: - Archeologische periode-indeling
 - Boorbeschrijvingen

Samenvatting

In opdracht van Klinkenberg Projectontwikkeling bv is door De Steekproef bv een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Jachthuislaan 55 te Soest. De aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van een zorgvoorziening. Voor de uitvoering van dit plan is graafwerk nodig dat een bedreiging vormt voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op dergelijke archeologische waarden. Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek.

Voor het plangebied geldt een lage verwachting voor resten uit het laat-paleolithicum en het mesolithicum omdat het gebied van oudsher niet in een gradiëntzone ligt. Voor resten uit latere perioden (tot en met de vroege middeleeuwen) is de verwachting hoog in verband met de ligging op een relatief hoog deel van het dekzandlandschap. Resten uit deze perioden zullen bestaan uit opgevulde spoorvullingen en uit strooiingen van aardewerk en overig bewoningsafval. Opgevulde sporen zullen zijn afgedekt door de bouwvoor. Resten van aardewerk en overig bewoningsafval kunnen door bodembewerking en graafwerkzaamheden aan het oppervlak voorkomen. Voor resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd geldt in het plangebied een hoge verwachting in verband met de ligging binnen de historische buitenplaats Eickenhorst, die is gebouwd op de locatie van een voormalig veenhuis. Hierdoor kunnen resten van bebouwing uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd aanwezig zijn.

Om het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel te toetsen zijn in het plangebied zestien boringen geplaatst met een zandguts en een megaboer. Hierdoor bedraagt de boordichtheid ruim elf boringen per hectare.

Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied uit podzolbodems heeft bestaan die tenminste plaatselijk werden afgedekt met veen. Op het grootste deel van het plangebied is de oorspronkelijke bodem tot één à anderhalve meter diepte verloren gegaan en bestaat deze nog slechts uit een vergraven zandpakket met daaronder het witgele zand van de C-horizont. Dit is ook het geval op de boorpunten die in de zone liggen waarin de voorgenomen nieuwbouw is gepland. Niettemin is op negen van de zestien boorpunten nageboord met een megaboer waarbij het opgeboorde zand is gezeefd. Hierbij zijn slechts in twee boringen relevante archeologische indicatoren gevonden. Het betreft ondoordringbaar baksteen in een boring ten noordoosten van het huidige huis en bouwpuin in een boring pal ten zuidwesten hiervan.

Selectieadvies (KNA 4.0 VS07) door drs. R.P. Exaltus (senior KNA Prospector)

In verband met ondoordringbaar baksteen en bouwmaterialen in de zone met een afstand van 10 meter tot het bestaande huis wordt afgeraden om bodemingrepen te verrichten die dieper reiken dan de huidige bodemverstoring. Op alle overige delen van het plangebied geeft het ontbreken van relevante archeologische indicatoren, alsmede de diepe verstoring van de bodem, geen directe aanleiding tot het adviseren van vervolgonderzoek. In alle gevallen geldt echter ook hier dat geen behoudenswaardige archeologische sporen kunnen worden geschaad zolang niet dieper wordt gegraven dan de huidige verstoringsdiepte.

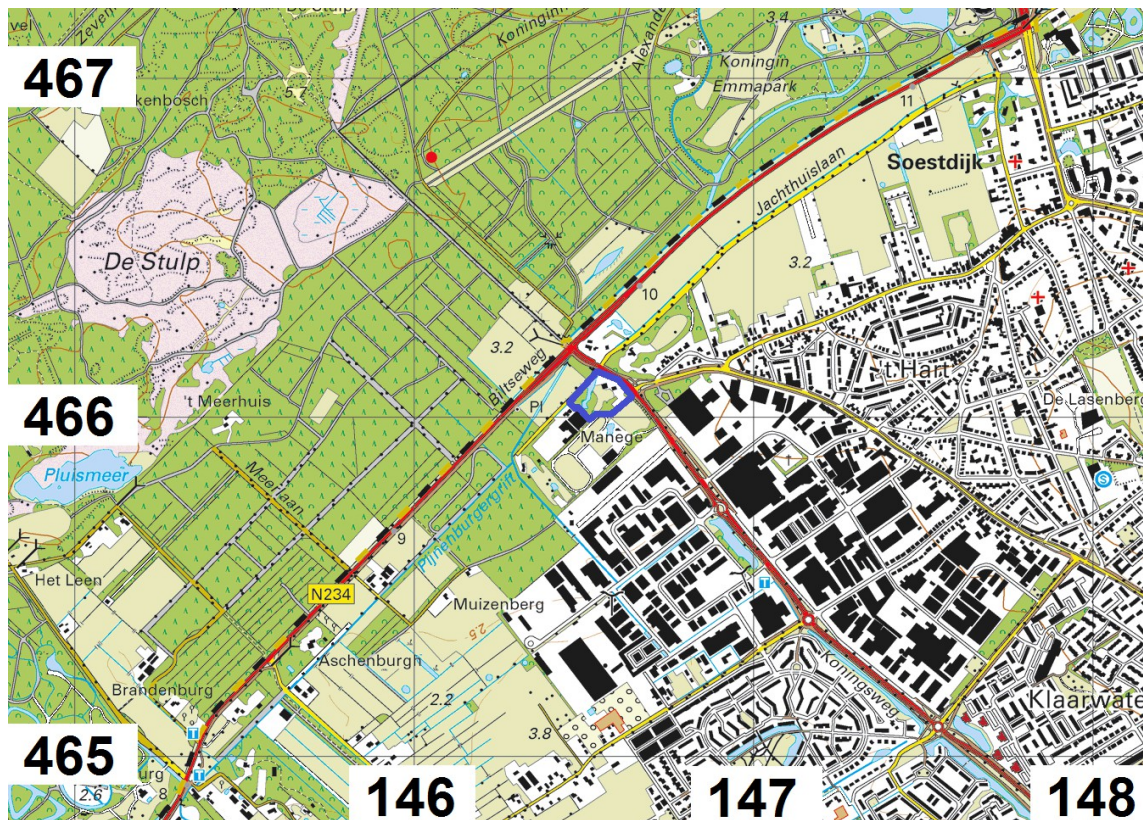
1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.0 LS01)

In opdracht van Klinkenberg Projectontwikkeling bv, vertegenwoordigd door de heer W.P. Heil, is door De Steekproef bv een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd aan de Jachthuislaan 55 te Soest, gemeente Soest, provincie Utrecht (zie Figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van een zorgvoorziening. Het terrein valt onder het bestemmingsplan Landelijk Gebied en heeft een dubbelbestemming Waarde Archeologie met een hoge verwachting. Hiervoor dient archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd indien de bodemingrepen dieper dan 30 centimeter zijn en het oppervlak groter is dan 100 vierkante meter.

Voor de uitvoering van dit plan is graafwerk nodig met een groter oppervlak dan 100 vierkante meter en dieper dan 30 centimeter en dat vormt een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van dergelijke archeologische waarden.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het verkennend en karterend veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is van de bodem bepaald wat de opbouw en gaafheid zijn en is gezocht naar archeologische indicatoren.



Figuur 1: Soest, Jachthuislaan 55: uitsnede van de topografische kaart 1:25.000.
Het plangebied is blauw omkaderd. [Naar: kadata.kadaster.nl.]

1.2 Locatiebeschrijving en administratieve gegevens (KNA 4.0 LS02)

Het plangebied ligt aan de noordwestzijde van Soest, ten zuidoosten van het pand Jachthuislaan 55. Hier zal de zorgvoorziening Eickenhorst worden gerealiseerd. Omdat het onderzoek wordt uitgevoerd voor een bestemmingsplanwijziging wordt het hele perceel onderzocht. De oppervlakte hiervan beslaat 1,4 hectare.

De nieuwbouw wordt gelokaliseerd in de huidige paardenbak en wordt waarschijnlijk gefundeerd op staal. Het niveau van de paardenbak ligt circa tachtig centimeter lager dan het omliggende maaiveld en zal voorafgaande aan de bouw worden opgehoogd. Aan de kant van de Koningsweg wordt vanaf de entree van de locatie, een bouwweg aangelegd waarvoor de bestaande mestopslag, begroeiing, struiken e.d. verwijderd zullen worden.



Figuur 2: Soest, Jachthuislaan 55: De paardenbak waar de geplande nieuwbouw zal plaatsvinden.

Tabel 1: Soest, Jachthuislaan 55: administratieve gegevens

provincie:	Utrecht
gemeente:	Soest
plaats:	Soest
toponiem:	Eickenhorst
bevoegd gezag:	Gemeente Soest
opdrachtgever:	Klinkenberg Projectontwikkeling bv
oppervlakte:	1,4 hectare
hoogte:	2,9 meter + NAP
centrumcoördinaat:	146,600 / 466,050
onderzoeksmeldingsnr:	4551003100
uitvoeringsperiode:	08-07-17
onderzoeksdiepte:	1 – 2 meter
fase onderzoek:	bureauonderzoek en veldonderzoek verkennende en karterende fase
status rapport:	concept
beheer documentatie:	De Steekproef bv, E-depot RCE en DANS



Figuur 3: Soest, Jachthuislaan 55: De voorgenomen bouw van een zorgvoorziening ter plaatse van de huidige paardenbak (rechtsonder).

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

De gebruikte bronnen voor dit onderzoek zijn opgenomen aan het einde van dit rapport.

2.2 Fysische geografie (KNA 4.0 LS04)

Voor het onderzoeksgebied is gekozen voor een cirkel van (ruim) een kilometer rond het plangebied omdat hiermee inzicht kan worden verkregen in de landschappelijke ligging van het plangebied.

Het plangebied ligt op de oostelijke flank van de Utrechtse heuvelrug. De Utrechtse Heuvelrug is ongeveer 150.000 jaar geleden ontstaan tijdens de voorlaatste ijstijd, het Saale-glaciaal. Tijdens dit glaciaal zijn pleistocene fluviale afzettingen door Scandinavisch landijs opgestuwd tot stuwwallen. Het plangebied ligt in de overgangszone van deze stuwwal, waar deze via hellingafspoelingen die al dan niet bedekt worden door dekzand, overgaat in een vlakte van ten dele verspoelde dekzandgronden.

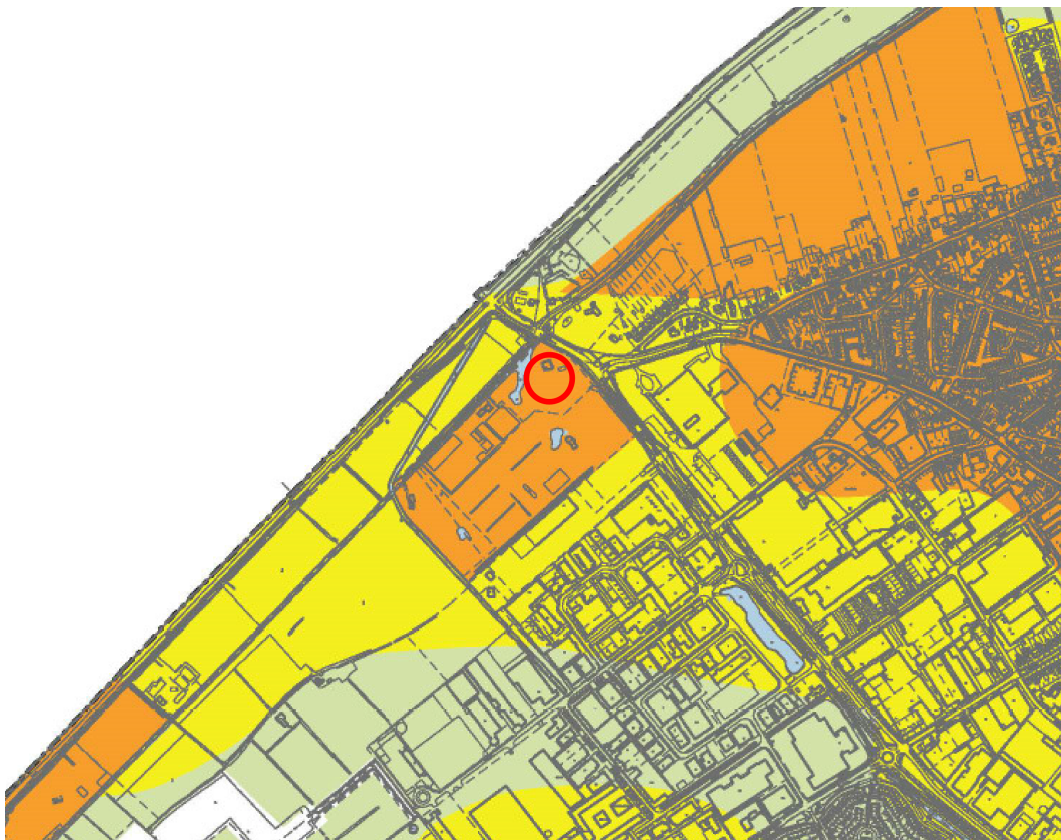
Tijdens een groot deel van de laatste ijstijd (het Weichselien) heerste in Nederland een poolklimaat. Door het ontbreken van begroeiing had de wind vrij spel en kon vanuit het Noordzeebekken dekzand worden afgezet. Dit dekzand behoort tot het laagpakket van Wierden (Formatie van Bostel). Op de drogere delen van het dekzandlandschap zijn vaak podzolgronden ontstaan. Deze worden gekenmerkt door een uitspoelingslaag (lichtgrijze E-horizont) en een inspoelingslaag (bruine B-horizont). De B-horizont gaat veelal via een geelbruine overgangslaag (de BC-horizont) over in het niet door bodemvorming beïnvloede gele zand (de C-horizont). In het plangebied zijn volgens de bodemkaart laarpodzolgronden aanwezig die zijn gevormd in leemarm en zwak lemig, fijn zand (code Chn21). Dergelijke gronden worden gekenmerkt door een relatief dikke humusrijke toplaag die echter dunner is dan vijftig centimeter. Dergelijke gronden kunnen zijn ontstaan ten gevolge van intensief grondgebruik voor de akkerbouw.

2.3 Archeologie (KNA 4.0 LS04)

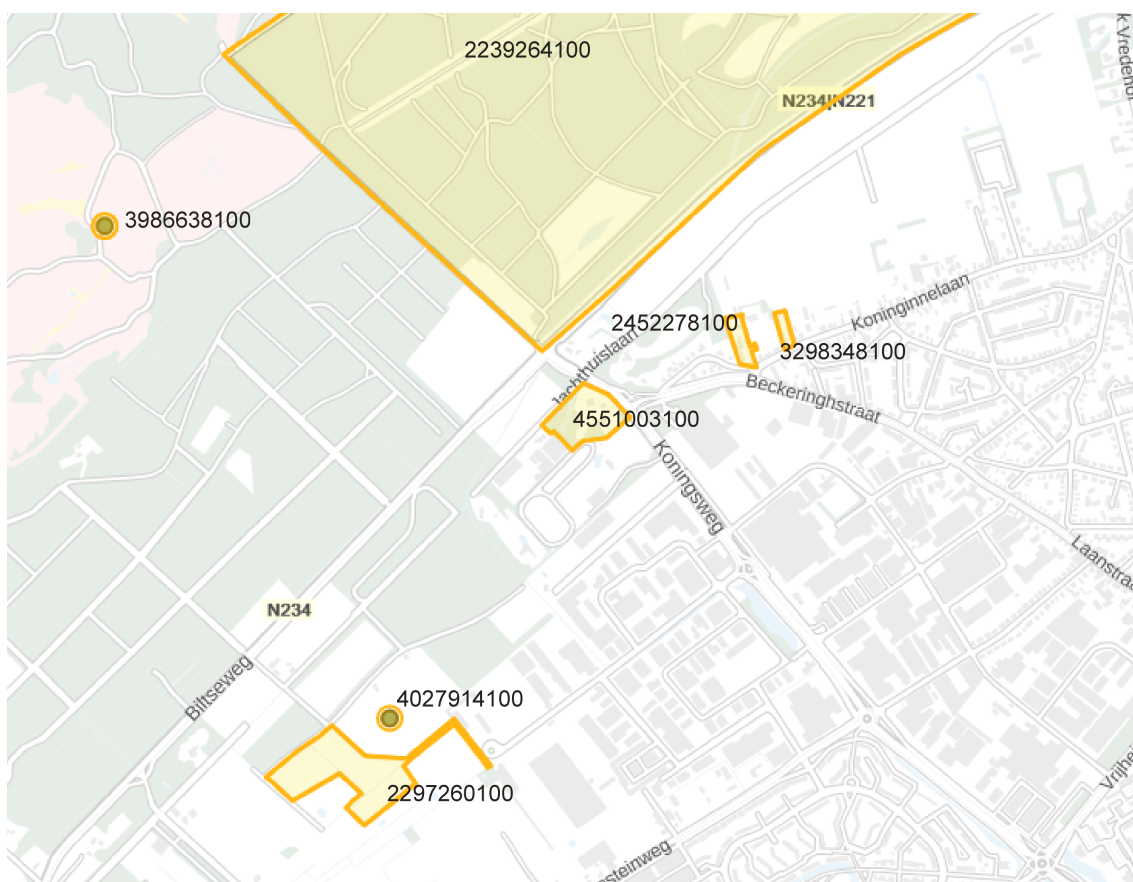
Voor dekzandgebieden in hun algemeenheid geldt dat hierbinnen bewoningssporen kunnen worden aangetroffen die dateren vanaf het laat-paleolithicum. Vuursteen-vindplaatsen van jager-verzamelaars uit het laat-paleolithicum en het mesolithicum liggen vaak op relatief hoog gelegen delen van het dekzandlandschap in de nabijheid van water. Later, in het neolithicum, wanneer een sedentair bestaan in de plaats komt van een nomadische levenswijze, verkiest men vooral de hoogste delen van het dekzandlandschap. Het plangebied heeft op de gemeentelijke beleidskaart (zie Figuur 4) een hoge archeologische verwachting (AWV1). Hier is archeologisch onderzoek vereist bij bodemingrepen die groter zijn dan honderd vierkante meter en die dieper reiken dan dertig centimeter.

Uit het plangebied zelf zijn geen archeologische waarden gemeld (zie Figuur 5). Enkele honderden meters ten noorden van het plangebied ligt het landgoed van paleis Soestdijk. Hier is door RAAP een onderzoek gedaan (zaaknummer 2239264100) waarbij vondsten zijn gedaan die samenhangen met verdwenen gebouwen die vanaf de zeventiende eeuw dateren. Ten westen hiervan ligt zaaknummer 3986638100. Het

betreft een vondstmelding waarover Archis geen verdere bijzonderheden verstrekt. Hetzelfde geldt voor zaaknummer 4027914100 die ongeveer achthonderd meter ten zuidwesten van het plangebied ligt. Hier pal ten zuiden van ligt zaaknummer 2297260100 dat een terrein betreft waarvoor in 2010 door Grontmij (SWECO) een bureauonderzoek is verricht. Enkele honderden meters ten oosten van het plangebied liggen achtereenvolgens de zaaknummers 2452278100 en 3298348100. Het betreft respectievelijk in 2013 en 2015 door ArcheoPro en Archeomedia verrichte onderzoeken die geen van beide archeologische resten hebben opgeleverd.



Figuur 4: Soest, Jachthuislaan 55: Uitsnede van de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel. Legenda: oranje = hoge archeologische verwachting.



Figuur 5: Soest, Jachthuislaan 55: Uitsnede van de Archis-kaart met daarop de binnen een kilometer rond het plangebied gelegen zaaknummers. Het plangebied wordt gevormd door het geel omlijnde terrein met nummer 4551003100. De gele vlakken zijn onderzoeksmeldingen in Archis en de groene stippen zijn vondstlocaties.

2.4 Historische geografie (KNA 4.0 LS03)

Volgens Tastbare Tijd, de cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht (Blijdenstijn 2007), ligt het plangebied in een voormalig veengebied dat in de middeleeuwen ontgonnen is in strookverkaveling. Pas na 1800 is in het plangebied de buitenplaats Eickenhorst aangelegd nadat Frans Boekhorst in 1840 het hier aanwezige veenhuis kocht. Deze op- en overslagplaats van uitgegraven veen lag aan een kruispunt van wegen nabij een tol. Op de bijhorende grond liet Boekhorst een buitenplaats in landschapsstijl aanleggen. Het door hem gebouwde nieuwe huis heette aanvankelijk Horst en Berg. In 1865 hernoemde de nieuwe eigenaar, Gerrit Weverink, het huis Eickenhorst. In 1898 liet Adrianus Beckeringh het huis verbouwen in een chaletachtige stijl. In 1949-1950 werd het pand vervolgens in opdracht van de Diaconie Nederlands Hervormde kerk verbouwd naar ontwerp van P. Beekman en werd het in gebruik genomen als kraaminrichting annex rust- en verpleeghuis.

Figuur 7 toont uitsneden van de topografische kaarten uit 1850 en 1910. Hierop is te zien dat ook op de kaart uit 1850 de naam Eikenhorst al wordt genoemd. In het plangebied staat op dat moment echter nog een ander gebouw dan op de kaart uit 1910 is afgebeeld. Het op deze laatste kaart afgebeelde gebouw is voor het eerst zichtbaar op de (hier niet afgebeelde) kaart uit 1873. Mogelijk staat op de kaart uit 1850 nog het voormalige veenhuis. In elk geval lijkt deze kaart te laten zien dat de oorspronkelijke bebouwing ten noorden van de huidige bebouwing stond.



Figuur 6: Soest, Jachthuislaan 55: Huize Eickenhorst, gezien vanuit het zuiden.



Figuur 7: Soest, Jachthuislaan 55. Uitsneden van de topografische kaarten uit 1850 (boven) en 1910 (onder). Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4.0 LS05)

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente ligt het plangebied in een zone met een hoge archeologische verwachting. In de ondergrond ligt dekzand waarop al bewoningssporen uit het laat-paleolithicum en het mesolithicum aanwezig kunnen zijn. Doordat het plangebied van oudsher niet in een gradiëntzone nabij water ligt, is de verwachting voor resten uit deze perioden echter laag. Voor resten uit latere perioden (tot en met de vroege middeleeuwen) is de verwachting hoog in verband met de ligging op een relatief hoog deel van het dekzandlandschap. Resten uit deze perioden zullen bestaan uit opgevolde spoorvullingen en uit strooiingen van aardewerk en overig bewoningsafval. Opgevolde sporen zullen zijn afgedekt door de bouwvoor. Resten van aardewerk en overig bewoningsafval kunnen door bodembewerking en graafwerkzaamheden aan het oppervlak voorkomen.

Voor resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd geldt in het plangebied een hoge verwachting in verband met de ligging binnen de historische buitenplaats Eickenhorst, die is gebouwd op de locatie van een voormalig veenhuis. Hierdoor kunnen resten van bebouwing uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd aanwezig zijn.

Tabel 2: Soest, Jachthuislaan 55: specificatie archeologische verwachting.

datering:	laat-paleolithicum en mesolithicum: laag	neolithicum tot en met de nieuwe tijd: hoog
complextype:	vuursteenvindplaats	huisplaats of nederzetting
omvang:	enkele tientallen tot enkele honderden vierkante meters	enkele tientallen tot enkele honderden vierkante meters
diepteligging:	vanaf maaiveld	vanaf maaiveld
graafheid en conservering:	sporen gaaf onder geroerde toplaag	sporen gaaf onder geroerde toplaag
locatie:	overall	overall
uiterlijke kenmerken:	bewerkt vuursteen en houtskool	bouwmaterialen en aardewerk
mogelijke verstoringen:	tuinaanleg en aanleg paardenbak	tuinaanleg en aanleg paardenbak

2.6 Mogelijke verstoringen

Door de aanleg van een paardenbak in het plangebied kan de oorspronkelijke bodem hier volledig verstoord zijn. De paardenbak ligt immers tachtig centimeter lager dan het omliggende maaiveld.

Voor dit onderzoek is een KLIC-melding (nummer 17G264266) gedaan om na te gaan waar eventuele leidingen en kabels in de grond liggen en een daarmee gepaard gaande verstoring in de grond te lokaliseren. Hieruit is gebleken dat in het noordelijk deel van het perceel, te weten van het huis naar de Jachthuislaan en de Koningsweg, diverse leidingen liggen. De aanleg hiervan zal daar tot bodemverstoring hebben geleid.

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 4.0 VS01)

In verband met de verwachte bodemaantasting in een deel van het plangebied tot minimaal tachtig centimeter diepte, is in eerste instantie een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Hiertoe is overal in het plangebied geboord met een zandguts in een netwerk met telkens 25 meter afstand tussen de boringen en twintig meter afstand tussen de boorraaien. Op deze manier zijn zestien boorpunten over het hele plangebied verdeeld. Het boornetwerk is zo gepland dat vier van deze zestien boringen in de zone liggen waarbinnen de nieuwbouw gepland is.

Het gebruik van een zandguts maakt het mogelijk om de bodemopbouw zo nauwkeurig mogelijk te kunnen bestuderen. De boringen zijn doorgezet tot enkele decimeters in de niet door bodemvorming beïnvloede ondergrond. De ligging van de boorpunten is afgebeeld in Figuur 8.

Overal waar de bodem plaatselijk nog voldoende intact bleek te zijn om behoudenswaardige archeologische resten te kunnen bevatten, is nageboord met een edelmanboor met een diameter van vijftien centimeter. Het hiermee opgeboorde zand is gezeefd op een zeef met een maaswijdte van vier millimeter.

Doordat in het 25/20 netwerk is geboord, is een boordichtheid bereikt die volgens de *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek*, volstaat als brede zoekoptie om vindplaatsen uit alle perioden in zand op te sporen (zoekoptie E1).

De resultaten van de boringen zijn weergegeven in Figuur 11 en beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (Appendix II).

Van alle boorpunten is de NAP-hoogte bepaald. De ligging van de boorpunten is vastgesteld met behulp van een GPS.



Figuur 8: Soest, Jachthuislaan 55: Boorpuntenkaart. Het deel van het plangebied waarop zal worden gebouwd ligt rechtsonder. De genummerde punten geven de boorpunten aan. Bij elk boorpunt is de dikte van de verstoorte bodem aangegeven in centimeters. In verband met de verdiepte ligging van de paardenbak is bij deze boorpunten (11, 12 en 15) tachtig centimeter opgeteld.

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 4.0 VS02, VS03)

Bovenin in de paardenbak geplaatste boringen 11, 12 en 15 bevindt zich een twintig centimeter dik pakket zand met daaronder een moderne verhardingslaag. Bovenin alle overige boringen is een pakket vergraven zand aanwezig. Dit zandpakket bestaat uit brokken zand van uiteenlopend humusgehalte (zie Figuur 9). De dikte van dit pakket loopt uiteen van ongeveer dertig centimeter in de boringen 8 en 16 tot meer dan een meter in de boringen 4, 9, 10 en 13. Onder dit pakket is in de boringen 7 en 9 nog een menglaag aangetroffen die bestaat uit schoon zand dat is vermengd met brokken humeus zand. Het betreft hier de vergraven of verploegde top van de C-horizont. In de boringen 1 tot en met 5, 7 tot en met 10, 13, 14 en 16 ligt onder de vergraven toplagen direct het schone zand van de C-horizont. In de boringen 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 13 en 14, die een tot grote diepte verstoorde bodem hebben, is dit zand ongeoxideerd. In de boringen 2, 8 en 16 is dit zand geoxideerd.

De meest intacte bodemopbouw is aangetroffen op de boorpunten 8 en 16. Hier bleek tussen de slechts dertig centimeter dikke geroerde toplaag en de C-horizont, nog een BC-horizont van een podzolbodem aanwezig te zijn. In boring 6 is onder de bijna een halve meter dikke vergraven toplaag, nog een pakket vergraven veen aangetroffen. In boring 2 is vanaf dertig centimeter beneden het maaiveld ondoordringbaar baksteen(puin) waargenomen.



Figuur 9: Soest, Jachthuislaan 55: Foto van de vergraven toplaag zoals deze in veruit de meeste boringen is aangetroffen.

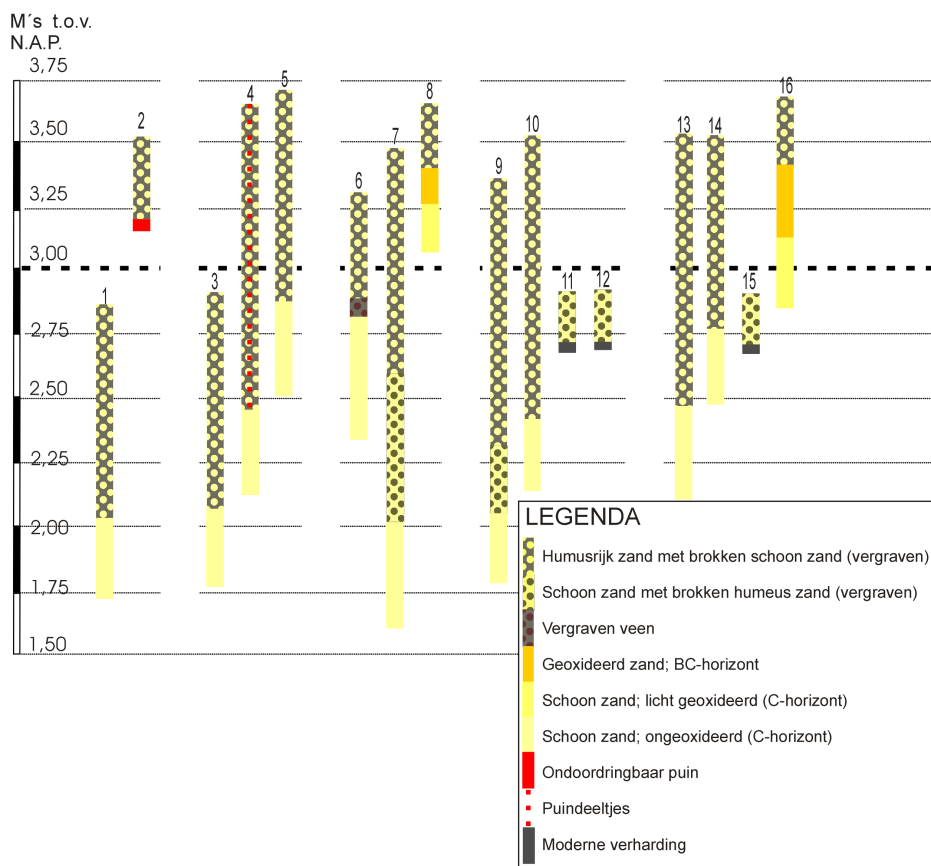
Vergelijking van de bodemopbouw op de boorpunten 8 en 16 met die op de overige boorpunten, laat zien dat de bodem op de boorpunten 1, 3, 4, 7 en 9 tot en met 15 tot minimaal een meter beneden het (oorspronkelijke) maaiveld verstoord is. Op de boorpunten 1, 3, 7 en 9 bedraagt deze diepte zelfs anderhalve meter. In verband met de zeer ingrijpende bodemverstoring, is op deze boorpunten niet nageboord met een megaboor. Dit is ook niet gedaan op de boorpunten die in de paardenbak liggen. Op alle overige boorpunten is wel nageboord met een megaboor. Tijdens het zeven van het hiermee opgeboorde zand zijn alleen op boorpunt 4 relevante archeologische indicatoren gevonden. Het zeefresidu bestond hier, naast een enkele grindkorrel uit brokken bouw materiaal zoals baksteen, vensterglas en zandsteen (zie Figuur 10). Tezamen met het ondoordringbare baksteen in boring 2, ontstaat hiermee het beeld dat rond het bestaande huis resten van voorgangers of eerdere bouwfasen in de bodem aanwezig zijn. De hier aangetroffen verschijnselen zijn voornamelijk echter onvoldoende om op basis hiervan het KNA-onderdeel *Waardestelling* nader uit te kunnen werken.

Tabel 3: Soest, Jachthuislaan 55: vondsten afkomstig uit de zeefresiduen van boring 4.

boring	coördinaten	betreft	datering	deselectie
boring 4	146.553/466.083	9 fragmenten baksteen, 1 fragment vensterglas en 1 fragment zandsteen	nieuwe tijd	X



Figuur 10: Soest, Jachthuislaan 55: Foto van het zeefresidu van boring 4.



Figuur 11: Soest, Jachthuislaan 55: Boorprofielen.

4. Conclusies en advies (KNA 4.0 VS07)

Voor het plangebied geldt een lage verwachting voor resten uit het laat-paleolithicum en het mesolithicum omdat het plangebied van oudsher niet in een gradiëntzone ligt. Voor resten uit latere perioden (tot en met de vroege middeleeuwen) is de verwachting hoog in verband met de ligging op een relatief hoog deel van het dekzandlandschap. Resten uit deze perioden zullen bestaan uit opgevulde spoorvullingen en uit strooiingen van aardewerk en overig bewoningsafval. Opgevulde sporen zullen zijn afgedekt door de bouwvoor. Resten van aardewerk en overig bewoningsafval kunnen door bodembewerking en graafwerkzaamheden aan het oppervlak voorkomen.

Voor resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd geldt in het plangebied een hoge verwachting in verband met de ligging binnen de historische buitenplaats Eickenhorst, die is gebouwd op de locatie van een voormalig veenhuis. Hierdoor kunnen resten van bebouwing uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd aanwezig zijn.

Om het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel te toetsen zijn in het plangebied zestien boringen geplaatst met een zandguts en een megaboer. Hierdoor bedraagt de boordichtheid ruim elf boringen per hectare.

Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied uit podzolbodems heeft bestaan die tenminste plaatselijk werden afgedekt met veen. Op het grootste deel van het plangebied is de oorspronkelijke bodem tot één à anderhalve meter diepte verloren gegaan en bestaat deze nog slechts uit een vergraven zandpakket met daaronder het witgele zand van de C-horizont. Dit is ook het geval op de boorpunten die in de zone liggen waarin de voorgenomen nieuwbouw is gepland. Niettemin is op negen van de zestien boorpunten nageboord met een megaboer waarbij het opgeboorde zand is gezeefd. Hierbij zijn in twee boringen relevante archeologische indicatoren aangetroffen. Het betreft ondoordringbaar baksteen in een boring ten noordoosten van het huidige huis en bouwpuin in een boring pal ten zuidwesten hiervan.

Selectieadvies (KNA 4.0 VS07) door drs. R.P. Exaltus (senior KNA Prospector)

In verband met ondoordringbaar baksteen en bouwmaterialen in de zone met een afstand van 10 meter tot het bestaande huis wordt afgeraden om bodemingrepen te verrichten die dieper reiken dan de huidige bodemverstoring. Op alle overige delen van het plangebied geeft het ontbreken van relevante archeologische indicatoren, alsmede de diepe verstoring van de bodem, geen directe aanleiding tot het adviseren van vervolgonderzoek. In alle gevallen geldt echter ook hier dat geen behoudenswaardige archeologische sporen kunnen worden geschaad zolang niet dieper wordt gegraven dan de huidige verstoringsdiepte. Om deze reden is deze diepte per boorpunt weergegeven in de boorpuntenkaart.

Als bij toekomstig graafwerk onverhoopt toch archeologische vondsten worden gedaan of archeologische grondsporen worden aangetroffen, dan dient daarvan direct melding te worden gemaakt bij de minister conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10 & 5.11. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Soest.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

Blijdenstijn, R., 2007. *Tastbare Tijd. Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht*.

Bosch, J.H.A., 2005. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3*.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1978.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Geologische Kaart van Nederland. Blad 17 West, Emmen. Rijks Geologische Dienst. Haarlem, 1979.

Geomorfologische Kaart van Nederland. Schaal 1:50.000. via www.ARCHIS.nl

Gemeente Soest; Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart

Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000. 2 Oost Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990

Kadata via www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.0. www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, 9 december 2013.

Vos, P.C., J. Bazelmans, H.J.T. Weerts & M.J. van der Meulen, 2011. *Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en Bewoning vanaf de Laatste IJstijd tot nu*. Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam.

Lijst van Figuren en Tabellen

- Figuur 1.** Topografische kaart.
- Figuur 2.** Foto van de paardenbak waar de geplande nieuwbouw zal plaatsvinden.
- Figuur 3.** Situatieschets van de voorgenomen bouw van een zorgvoorziening.
- Figuur 4.** Uitsnede van de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart
- Figuur 5.** Uitsnede van de Archis-kaart.
- Figuur 6.** Foto van Huize Eickenhorst, gezien vanuit het zuiden.
- Figuur 7.** Uitsneden van de historische kaarten.
- Figuur 8.** Boorpuntenkaart.
- Figuur 9.** Foto van de vergraven toplaag zoals deze in veruit de meeste boringen is aangetroffen.
- Figuur 10.** Foto van het zeefresidu van boring 4.
- Figuur 11.** Weergave van de resultaten van het booronderzoek in de vorm van boorprofielen.
-
- Tabel 1.** Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied.
- Tabel 2.** Specificatie archeologische verwachting.
- Tabel 3.** Vondstentabel

Appendix

Soest, Jachthuislaan 55

- I. Archeologische periode-indeling
- II. Boorbeschrijvingen

Appendix I: Archeologische periode-indeling

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP – 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP – 8.800 vC	romeinse tijd:	
		romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum:		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
bronstijd:		middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd vroeg:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd midden:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd laat:	1.850 – heden
Pleistoceen:	2,5 miljoen - 10.000 BP		
Elsterien	475.000 - 410.000 BP	vC.: voor Christus	
Saalien	200.000 - 130.000 BP	nC: na Christus	
Weichselien	116.000 - 10.000 BP	BP: Before Present; Present = 1950	
Holoceen:	10.000 BP - heden		

Appendix II: Boorbeschrijvingen

Boorbeschrijving volgens ASB 5.2																				
Boor Nr	LDO	Lithologie						Kleur				Overige kenmerken								AIS
		GD	B K	BS	BZ	B V	B H	HK	TK	IK	VLK	CO	PLH	VS	SST	BHN	BI	GI		
1	85	Z					2	BR			GE						VRG			
	120	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
2	30	Z					2	BR			GE						VRG			
		PUIN																		
3	88	Z					2	BR			GE						VRG			
	130	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
4	120	Z					2	BR			GE						VRG			
	155	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
5	83	Z					2	BR			GE						VRG			
	145	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
6	42	Z					2	BR			GE						VRG			
	50	V						BR	ZW								VRG			
	100	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
7	90	Z					2	BR			GE						VRG			
	145	Z						GE	BR							BHC	VRG	DEZ		
	190	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
8	30	Z					2	BR			GE						VRG			
	40	Z						OR	GE							BHBC		DEZ		
	60	Z		1				GE								BHC		DEZ		
9	110	Z					2	BR			GE						VRG			
	130	Z						GE	BR							BHC	VRG	DEZ		
	160	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
10	110	Z					2	BR			GE						VRG			
	140	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
11	100	Z						GE	BR								OPG			
		VERHARDING																		
12	100	Z						GE	BR								OPG			
		VERHARDING																		
13	105	Z					2	BR			GE						VRG			
	145	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
14	100	Z					2	BR			GE						VRG			
	130	Z		1				WI	GE							BHC		DEZ		
15	20	Z						GE	BR								OPG			
		VERHARDING																		
16	30	Z					2	BR			GE						VRG			
	57	Z						OR	GE							BHBC		DEZ		
	110	Z		1				GE								BHC		DEZ		

Betekenis van de afkortingen:

LDO – Onderzijde boortraject

Lithologie:

GD – Onverharde sedimenten: G = grind, K = klei, L = leem, V = veen en Z = zand

Bijmengsels: BK = bijmengsel klei, BS = bijmengsel silt, BZ = bijmengsel zand, BV = bijmengsel veen, BH = bijmengsel humus. Betekenis toegevoegde cijfers: 1 = zwak, 2 = matig, 3 = sterk en 4 = uiterst.

Kleur:

HK = hoofdkleur, BL = blauw, BR = bruin, GE = geel, GN = groen, GR = grijs, OL = olijf, OR = oranje, PA = paars, RO = rood, RZ = roze, WI = wit, ZW = zwart.

TK = Tweede kleur (kleurafkortingen als boven).

IK = Intensiteit kleur: LI = licht en DO = donker

VLK = Vlekken (V): 2^e en 3^e letter is kleurafkorting als boven, 1 = weinig, 2 = matig, 3 = veel

Overige kenmerken:

CO = Consistentie (C): ZSL=zeer slap, SLA=slap, MSL=matig slap, MST=matig stevig, STV=stevig

PLH = plantenresten (PL0 = geen, PL1 = spoor, PL2 = weinig, PL3 = veel); DW = doorworteld

VS = veensoorten

SST = Sedimentaire structuren; KB is kleibrokken

BHN = Bodemhorizont; BHC = C-horizont, BHBC = BC-horizont

BI = Bodemkundige interpretaties; OPG = opgebracht, ROG = rommelig, VRG = vergraven

GI = Geologische interpretaties; DEZ = dekzand

AIS = Archeologische indicatoren; P = puin, Gl = glas, St = (zand)steen